

MENANDROS & THAIS
Proti proudu

Popis filmu: Experimentalní dobrodružný film vychází ze stejnojmenné romanové předlohy Ondřeje Cikána, jež je dle autorových slov nejdivočejším antickým milostním románem všech dob. Láska, pirati, carodejnice, krvavé bitvy i nespoutaná všechna... Thaïs je behem své svatby unesena piraty a z jejího snoubence Menandra se stava krvezivý mstitel, který se vydává hledat svou lasku do surrealního světa skythsckých kovbojů, trpaslíků na drogách a podvodních příšer. Krvava svatba spustí radu neočekávaných situací s ještě meně predvídatelnými nasledky. Reziséři kombinují motivy staroreckých dobrodružných romanů s nesvary současné společnosti a vytvářejí silně stylizovanou odyseu – antickou road movie.

Movie synopsis: This experimental adventure film is based on the novel of the same name by Ondřej Cikán, who calls it the wildest classical romance of all time. Love, pirates, witches, bloody battles and untamed passion... A group of pirates kidnap Thaïs during her wedding, her fiancé Menandros becomes a bloodthirsty avenger and sets out to search for his beloved in the surreal world of Scythian cowboys, drugged dwarfs and underwater monsters. The bloodbath at the wedding starts a series of unexpected situations with even more unexpected consequences. The directors merge the motifs of ancient Greek adventure novels with the vices of contemporary society and create a powerful stylized Odyssey – a classical road movie.

Director: Antonín Šilar, Ondřej Cikán

Cast list: Jakub Gottwald, Jessyca R. Hauser, Ondřej Bauer, Violetta Zupancic

Screenplay: Ondřej Cikán, Anatol Vitouch

Director of Photography: Šimon Dvořáček

Editor: Zuzana Walter

Music: Hans Wagner

Producer: Anna Tydlitářová, Ondřej Cikán

Sales: Die Gruppe

Print source: Die Gruppe

Country: Czech Republic, Austria

Year: 2016

Running time (min.): 124

Presentation format: 2k digital

Language: Czech, Finnish, German

Subtitles: Czech, German

Delegation/Press Conference: Antonín Šilar, Ondřej Cikán, Anna Tydlitářová, Zuzana Walter

MENANDROS

Et

THAÏS

Menandros & Thaïs

Láska, zoufalství a krvavé bitvy - experimentální sandálová, milostná a střílečková road-movie.

Informace o filmu

Režie: Antonín Šilar, Ondřej Cikán

Kamera: Simon Dvořáček

Střih: Zuzana Walter

Hudba: Hans Wagner

Zvuk: Hannes Plattmeier

Preparovaný klavír: Philip Zoubek

Výprava: Antonín Šilar

Kostýmy: Adriana Černá, Antonín Šilar

Scénář: Anatol Vitouch, Ondřej Cikán

Podle románu „Menandros und Thaïs“ Ondřeje Cikána (Wien, Labor, 2011)

Zvuková postprodukce: Bystrouška, Klenkasound

Obrazová postprodukce: MagicLab

Executive Producer: Rudolf Stueger

Produkce: CR / Rakousko: Die Gruppe, Nutprodukce, FAMU, MagicLab.

Producenti: Anna Tydlitátová, Ondřej Cikán (Die Gruppe)

Film vznikl v česko-rakouské koprodukci.

Hrají:

Menandros: Jakub Gottwald
Thais: Jessyca R. Hauser
Eudromos: Ondřej Bauer
Chryseis: Violetta Zupancic
dále podle pořadí výstupu:
Aristobulos: Petr Růžička
Hlas Aristobuly: Rudolf Stärz
Zpěvák: Armin Knauth
Polyploos: Pasi Makela
Vypravěc: Alexander Krittl
Hostitelka: Marie Syrová
Trpaslík: Pavel Ponocný
Hlas trpaslíka: Ondřej Bauer
Buffalo Bill a Perský důstojník: Benedikt Bauernberger
Xerxes: Alexander Almásy
Amirah: Amira Ben Saoud
Hlas Amiry: Petra Staduan
Mandalótos: Tomas Jerabek
Myrrhine: Elisabeth Vitouch
Mastičkář: Petr Vančura

Format : DCP ve formátu cinemascope, 24 fps

Mluvené jazyky: česky, německy, finsky, vietnamsky

Titulky: dvojjazyčné české a německé NEBO pouze anglické

Žánr: sandalová road-movie

Stopaž: 129 min

Film vznikl za přispění: Statní fond kinematografie a Rakouské kulturní forum

Zahájení distribuce:

Praha: 28.4. 2016 - denně 28.4.-4.5. 2016, U Pilotu, Donská 19, Praha 10, www.kinopilotu.cz

Synopse krátká

Krásná nevěsta. Zdrčený hrdina. Odyssea surrealním světem.

Thaïs je během své svatby s Menandrem unesena piráty. Ve snaze ji vysvobodit se ženich mění v krvlačné monstrum, jeho koni narostou křídla, čarodejnice jej zaslíbí jiné ženě, král Xerxés ho zbabí mužnosti, ale přesto na konci vše dopadne šťastně. Opravdu šťastně?

Synopse dlouhá

Thaïs je během své svatby s Menandrem unesena piráty. Ženich se vydá se svým sluhou Eudromem ji vysvobodit. Oba se změní v krkavce, stanou se skythskými vojevůdci, vtrhnou se svým vojskem do Perské veleriše, Menandros obdrží letajícího koně, ukova mu brnění a jede na něm k indickým hranicím.

Thaïs je zotročena, její majitele se mění, je osvobozena statečným trpaslíkem, ale posléze znovu zajata a uctívána jako bohyně. Vždy ji zachrání její neobvykla krása před nejhorským nestěstím.

Hetéra Chryseis, jež Menandra dlouho před jeho svatbou zaučovala v tajemstvích lásky, chce Menandra zpět a necha si pomoci zlou čarodejnici. Čarodejnice opatruje jak Menandra tak Thaïdu, aby se oba šťastně vrátili domů a aby se jejich láska změnila v nudný každodenní život. Jedině takto, představuje si čarodejnice, Menandros svou manželku pro Chryseidu opustí.

O tomto svém osudu se Menandros dozví z úst zesnulého Thaidina otce. Menandros tedy ukončí své hledání a touží zemřít.

V kontrastu s příběhem stojí vypravěč se svou vlastní Odysseou v současnosti. Jeho pocity při hledání davné lásky ovlivňují příběh hlavních hrdinů.

Festivaly

Mezinárodní filmový festival Praha – FEBIOFEST 2016

Finale Plzeň 2016

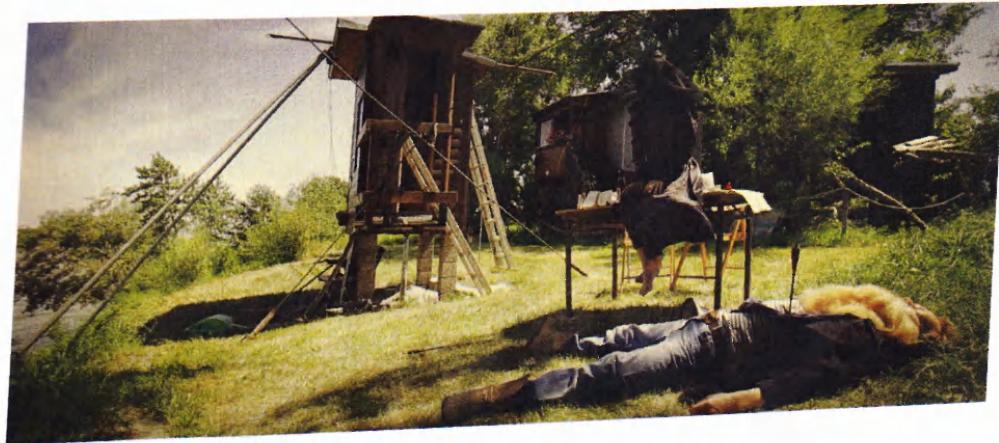
Letní filmová škola Uherské Hradiště 2016

Zivotopisy tvůrců

Antonín Šilar, narozen 1986 v Praze, v roce 2011 ukončil studia scénografie na katedře alternativního divadla DAMU a zahajil zde doktorská studia. V roce 2010 studoval světelny design v Helsinkách. Na divadle spolupracuje mimo jiné s režiserkou Petrou Tejnorovou, jejich poslední velké divadelní projekty byly v roce 2014 divadelní life cinema „Nevina“ v bývalé továrně Chirana a v 2016 „Láska a informace“ na Nové scéně Národního divadla.

Ondřej Cikán, narozen 1985 v Praze, žije od roku 1991 ve Vídni. Spisovatel, překladatel, klasický filolog. V roce 2013 ukončil studia grecistiky na Vídeňské univerzitě (diplomová práce byla rekonstrukcí ztraceného antického románu „Divy za ostrovem Thule“), kde také zahajil doktorská studia. Jeho román „Menandros und Thais“ vyšel 2011 ve Vídeňském nakladatelství Labor, tamtéž pak 2012 i jeho překlad Machova Maje do němčiny „Mai“ s ilustracemi Antonína Silara a 2013 jeho dlouhá básně „Prinz Aberjaja“ podle pohadky „Princ Bajaja“ ze sbírky Boženy Němcové.

Anna Tydlitálová, narozena 1991, dětství prožila v USA. Během studia produkce na FAMU vedla např. dokument *V Masarykových rukou* a animované filmy *Apollon*, *Dafné a tma a Želivka*. V letech 2013 – 2014 aktivně pracovala s Vladimirem 518 v hudebním labelu a nakladatelství Bigg Boss, nejdříve na úspěsné knižní publikaci *Kmeny 0*, posléze pro rap/hip-hopové uskupení PSH. S Antonínem Silarem a Ondřejem Cikanem spolupracuje od roku 2012; na projektu Menandros & Thais se podílí jako producentka. V současnosti se věnuje převážně dokumentární tvorbě; pro společnost nutprodukce vyvíjí projekt Fixerři (Zdeněk Chaloupka) a Nic jako dřív režiséra Lukáše Kokeše.

Vyjádření režisérů Ondřeje Cikána [románová předloha, režie, produkce] a Antonína Silara [výprava, režie]

Pro zahajení velkého filmového projektu jsme se rozhodli cestou Pražským metrem mezi stanicemi Náměstí míru a Muzeum na podzim 2011. Sice se známe od dětství, ale vyrůstali jsme každý zvlášť ve Vídni a v Praze a sledovali vzájemnou tvorbu dlouhodobě spíše zpovzdáli. Nyní jsme se chtěli pokusit o společný film, který by nás oba co nejvíce bavil. Měl odpovídat jednak našim uměleckým představám, jak literárním tak divadelním, a jednak našemu snu o porádném bijaku, v němž by se mísla erotika s kostýmovým dobrodružstvím, snovost s patosem, krutost s romantikou. Zaroveň nas lákalo propojit sve okruhy spolupracovníků, filmařů, hudebníků a divadelníků s Rakouska a České republiky.

Nechteli jsme ale postupovat běžným filmařským způsobem a natočit si nejprve krátký film nebo připravovat nekonečné množství různých synopsí a scenářů a létat produkční firmy s tím, že vlastně ani nejsme režiséři. Chtěli jsme dlouhý film, byť treba běckový, a chteli jsme zacít hned, dokavad byly všichni nasi kolegyně a kolegové jestě pohromadě. Koproducenty jsme hodlali hledat až posléze s témer hotovou věcí.

Brzy bylo jasné, že použijeme jako předlohu práve publikovaný román „Menandros und Thais“, mísící antický svět se současností střední Evropy (viz níže). Tato předloha nám umožnila natočit kostýmový film bez toho, abychom museli zobrazovat realistická prostředí dávných dob. Vytvořili jsme tedy podle předlohy heroické antické postavy, Řeky, Peršany, Lýdy, Skythy, Indy, které jsme nechali se prohánět po sice adaptovaném, ale presto nám všem známém a současném prostoru.

Abychom koncepcně vyhoveli jak této směsici antických národů tak i sve snaze o propojení rakouského a českého prostředí, rozhodli jsme se pro vícejazyčný film, mluvený převážně česky a německy. Obě jazyky jsme pritom rozmištili po filmu stejnomořně a nikoli podle národností protagonistů. Hrdina Menandros tedy hovoří česky, jeho žena Tháris německy, její otec opět česky atd., pirát Polyplilos mluví finsky, jiný pirát vietnamsky. Presto si ve filmu všichni vzájemně rozumí, jako by si povídali jedinou řečí, což zesiluje snovou povahu filmu. Originální verze snímku má dvojjazyčné, české a německé překladové titulky.

Vzhledem k našim profesím jsme při vytváření napínáváho děje kladli největší důraz na mluvený text a vizualitu. Důležitější než všední dialog se nám zdála být ohromující poetika monologů převzatých z předlohy. A podstatnější než zdánlivě korektně nasnímané a sestřihané záběry na věčně si podobající lidské interakce byly pro nás působivé obrazy čerpající z kontrastu mezi kostýmovým starověkem a částečně abstrahovanou současnou každodenností. V obrazech jsme hlavně u epizodních postav využili výhod prace s neherci, jejichž texty pak byly předabovány hlasy profesionálů.

Tam kde obrazy nejsou podkreslovány textem, je použita působivá hudba inspirována tu Morriconem, jinde zas různými žánry popu, kterou pro nás film složil německý skladatel zíjící ve Vídni Hans Wagner.

Vzhledem k rozpočtu, který byl zpočátku mizivý, nám bylo jasné, že nedostatek peněz budeme muset nahradit dostatkem času, flexibilním plánováním, zdravou směsi profesionality a amatérské improvizace a nadšením velkého množství lidí. Pokusili jsme se tedy, počítat se všemi možnými nedostaty a udělat z nich ctnost.

Technické stránky, jako kamery, střih, zvuk a veškerou postprodukci, jsme svěřili profesionálům [Šimon Ovořáček, Zuzana Walter, Hannes Plattmeier], kteří doplňovali a částečně korigovali naše amatérské nápadы. Protože všichni na filmu pracovali dobrovolně (čímž se každý stal koproducentem a má na filmu procentuální podíl), bylo nutné plánovat natáčecí dny pochopitelně tak, aby na ně měli všichni volno. Zároveň si scénár dobrodružné road-movie vyžadoval časté změny prostředí. S časem jsme tedy zacházeli velmi velkoryse a rozprostřeli 60 natáčecích dnů na tri roky 2012-2014. Brzy jsme pochopili, že bylo v našem

případe zbytecne nahravat originalní zvuk na místě, protože by tím trpěla naše flexibilita, znemožňovalo by to využití některých hlučných natáecích míst a zesložitovoalo prací s neherci, často odkazanými na vedení hlasem. Tím padem bylo zřejmě, že během natáčení a strihu budeme pracovat pouze s provizorním zvukem a že celkový zvukovy design bude tvořen ve studiu, což nás zvukar Hannes Plattmeier bral jako zajímavou výzvu. Tímto přístupem se mohly dramaturgie i text během natáčení a strihu adaptovat podle napadů a možnosti.

Flexibilitu při natáčení umožnilo i uzití levně přístupné kamerove techniky, za jejíž občas znatelné nedostatky se nestydíme: vždyť každá technika byla jednou tou nejmodernejsi. Hlavní kamerou byl fotoaparát Canon 5D užívany ze stativu. Na akční zabery nebo na zabery z neobvyklých úhlů [ze stropu nebo ze špičky meče] jsme měli Gopro 2. Rovina vypravěce byla pro odlišení od ostatního deje snímania kamerou Sony Z5 z ruky.

Výrazná vytvarná stylizace je zčasti ovlivněna současnou německou divadelní estetikou a vizuálou popových videoklipů. Některe scény jsme natočili několikrát v různých prostředích, například v exteriéru a v sterilním bílém studiu. Pak jsme tyto prostředí pro zesílení snovosti skombinovali. Akce třeba začne v exteriéru, pokračuje ve studiu a pak se do exteriéru opět vráti. Zabery v podvodních studiích mají mimo jiné funkci přírodního zpomalení.

Výtvarnost filmu je v obrazu i textu kombinována se zábavným patosem různých filmových žánru. Femme fatale, kovboj, čarodějnici, okřídlený kůň, bitvy a strílečky jsou podstatnými prvky našeho filmu.

Z antických románů převzala již románová předloha filmu zásadní motivy. Antický roman není mytologicky, nýbrž jaksi burzoazní a pseudohistoricky. Chape se jako historiografie soukromých osudů. I proto se dej antických románu, psaných v druhém až čtvrtém století naseho letopočtu, odehrava témaž vždy ve zlatém klasickém období patého století před Christem. Zároveň se v těchto románech ovšem mísi současnou čtenáře s historickou minulostí, což převzal jak roman „Menandros und Thaïs“ tak i jeho filmová verze: Hrdina je občanem demokratických Athén, když ale neví, kde hledat svou unesenou nevěstu, jde na současné letiště, které se tím pádem stává témaž surrealistickou asociací. Další známky antických románů jsou mimo únos nevěsty i její zdánlivá smrt, bloudění po celém světě, rutnost zachování panenství jakožto důkaz lásky, paralelita milostného vztahu, kouzla, věštiny a samozřejmě happy end. Jestli nás film končí podle předloh opravdu šťastně, nesmíme prozrazovat, ale jinak jsme z těchto hlavních motivů antického romanu převzali skoro vše. Dále pak jsou antické romány z velké časti psány se silným důrazem na rétoriku. Tomu odpovídají naše poetické monology.

Projekt si klade za cíl být inovativní po formální i dramaturgické stránce. Není to obvyklý film a ani nevznikal obvyklou cestou. Věříme ale, že se nám díky spolupráci česko-rakouského týmu podařilo něco pozoruhodného, vycházejícího z nadšení pro společné cíle a nikoli ze snahy o jakousi libivou mezinárodnost.

Vyjádření producentů Anny Tydlitátové a Ondřeje Cikána

Výroba filmu „Menandros & Thaïs“ byla z produkčního hlediska témaž šílená, protože tvůrci nehdohlali ztrácat čas čekáním na oficiální podporu a hlavně tvrdosíjně trvali na svém neobvyklém konceptu filmu, který by jim žádná jakkoli zkusena produkční firma nerozmluvila.

Natáčení bylo zahajeno poměrně rychle po sepsání scénaře a sestavení základního česko-rakouského týmu v léte 2012. Produkci převzalo rakouské sdružení Verein zur Unterstützung marchenhaften Theaters neboli Die Gruppe [Sdružení pro podporu pohádkového divadla neboli Skupina] ve spolupráci s Pražskou filmovou akademii FAMU jakožto prvním koproducentem. FAMU poskytla techniku, materiál a natáecí studia. Die Gruppe organizovala

konstantní přesun dalsích věcných příspěvků (koní, zbraní, natačecích míst, cest mezi Prahou a Vídni atd.), a peněz od menších soukromých sponzorů, byť po poměrně malých částkách.

Všichni tvůrci, jejichž práce byla pro nás v každém slova smyslu nezaplatitelná, se stali spoluúvlastníky filmu.

Na první natačecí bloky jsme neměli víc než 50.000 korun, s čímž jsme si vystačili na kostýmy, rekvizity, rohlíky a benzín. Podobná situace trvala dál až do ukončení natačecích prací v roce 2014, ktere bylo spojeno se strachem o financování profesionální postprodukce. Na tu nám v tom okamžiku nestacil ani crowdfunding ani narůstající zájem soukromých sponzorů.

V Rakousku jsme s žádostmi o statní podporu a při hledání produkční firmy neuspěli. To souvisí částečně s tam zavedenými zdlouhavými postupy čerpaní grantu. Rakouské produkční firmy pracují zřejmě jen na projektech, s nimiž můžou vyčerpat všechny stupně statní podpory, počínaje grantem pro vývoj scénaře.

Nastěstí se těsně před ukončením natačení podařilo navázat spolupráci s dalším českým koproducentem, firmou Nutprodukce, s níž jsme úspěšně požádali o grant českého Státního fondu kinematografie. Ani s touto podporou by však náročná zvuková postprodukce, spočívající ve studiové výrobě veškerého zvukového designu, a neméně náročná obrazová postprodukce nebyly plně zajisteny, kdyby se firmy Magiclab (obraz) a Bystrouška (zvuk) nezapojily do práce jako další koproducenti.

Nyní, po skoro pěti letech práce, je film dokončen. K dnešnímu datu byl pozván na festivaly Febiofest v Praze, Finale v Plzni a LFŠ v Uherském hradisku 2016. Distribuce bude zahájena v Praze 28.4. 2016 v nově otevřeném kině U Pilotů a ve Vídni 2.6. 2016 v kině Burgkino.

Facebook: <https://www.facebook.com/MenandrosThais/>

Webové stránky: <http://www.menandros.cz/>

Mediální servis:

Klara@2media.cz

2media.cz, s.r.o., Pařížská 13, Praha 1, www.2media.cz

<http://www.facebook.com/2media.cz>